

Podelitev Tischlerjeve nagrade

petek, 20. 1. 2017, 19.00

Tischlerjeva dvorana
Prireditelja: NSKS, KKZ

Seminar za vodenje otroških in mladinskih zborov

sobota, 28. 1. 2017, 9.00-17.00

Dom prosvete v Tinjah
Vodi: župnik Michael G. Joham
Težišče: liturgične pesmi
Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

Pliberk | 2. – 4. 3. 2017

Večer prijateljstva in spoštovanja

28. 11. 2016 sta Krščanska kulturna zveza in Narodni svet koroških Slovencev vabila na posebno Einspielerjevo obeležitev. Namesto nagrade izbrani osebi iz večinskega naroda na Koroškem so bili tokrat povabljeni na **Einspielerjev večer** posamezniki iz različnih krajev Koroške, ki so se naučili slovenskega jezika in se aktivno vključujejo ter sooblikujejo družbeno življenje koroških Slovencev. Ti ljudje so včasih bolj, včasih manj vidni, včasih stojijo v ospredju, včasih so skoraj neopazni v ozadju, vsi pa vemo, da opravljajo neprecenljivo pomembno delo pri povezovanju obeh narodnih skupnosti in da so dostikrat prav zaradi tega dela tudi tarča napadov, nerazumevanja in očitkov. V spoštovanje njihovega prizadevanja in v zahvalo zanj je bil Einspielerjev praznik 2016 večer srečanja in prijateljskega druženja. V svojem nagovoru je predsednik KKZ, Janko Krištof, nagovoril zbrane in poudaril:

»Želimo vam izraziti priznanje, saj je z učenjem našega jezika povezano veliko truda. To velja tudi za razna druga prizadevanja na kulturnem in političnem področju. Tem bolj to velja za vas vse, ki ste združili oboje: naučili ste se slovenščine in ste hkrati naši veliki sodelavci na raznih področjih. To je solidarnost. Solidarnost se pokaže v tem, da stopiš na isto raven z nekom in mu stojiš ob strani. Želiš ga krepiti, ker veš, da to potrebuje in je sam prešibek. To je zavestna odločitev za nekoga.

Hodite z nami težjo pot upora proti težnjam časa in okolice. Gotovo ste tudi sami obogatili, saj ste na ta način ob lastni kulturi in lastnem jeziku še od znotraj spoznali tudi naš jezik, našo kulturo in tako oplemenitili ter obogatili svoje življenje. S slovenskim svetom se vam v do-

Na Einspielerjevem večeru so počastili osebe, ki so se naučile slovenščine in se vključujejo v življenje koroških Slovencev.

ločeni meri odpira cel slovanski svet. To vam še dodatno odpira pogled tudi tja, kamor bi sicer nikakor ne mogel seči. In to je tudi bogastvo, ki ga smemo živeti mi koroški Slovenci in Slovenke. Z nami tako pomagajte graditi mostove med obema narodoma in njihovima miselnima svetovoma. Tega duha, te širine in te odprtosti pri nas na Koroškem potrebujemo v čim večji meri!«

O svojih osebnih motivih in izkušnjah so spregovorili nekateri vabljeni, ki so tako dali vpogled v svoje doživljanje koroške jezikovne stvarnosti, pripovedovali so o lepih in manj lepih dogodkih, s katerimi so se soočali. Vsi pa so izpostavili osebno obogatitev in zadovoljstvo, ki so si ju pridobili s svojim prizadevanjem. Glasbeni okvir za ta globoko izpoveden prijateljski večer so prispevali: Skupina

Novum iz Vidre vasi pod vodstvom Traudi Rudolf, Sabina Wiegele iz Zahomca (kitara) in Nadja Müller iz Šentjanža (vokal/klavir).

Vsem društvnikom, odbornikom,
kulturnim ustvarjalcem,
doma in po svetu
želimo vesele božične praznike
in srečno novo leto 2017!

SODELAVCI IN ODBORNIKI
KRŠČANSKE KULTURNE ZVEZE
in SNI URBAN JARNIK

Erik Prunč – 75 let

Polokrogli jubilej je praznoval 15. 10. 2016 koroški jezikoslovec, literarni zgodovinar, pesnik in kulturni organizator Erik Prunč. Po študiju v Ljubljani in v Gradcu,

kjer je leta 1968 doktoriral z disertacijo o izposojenkah v slovenskem knjižnem jeziku, je bil asistent in lektor za slovenščino, od leta 1988 pa redni profesor ter prvi predstojnik Inštituta za izobraževanje prevajalcev in tolmačev v Gradcu. Objavil je številne raziskave o starejših obdobjih slovenske literature in slovenskega jezika (npr. o Urbanu Jarniku ali inventarizacija koroškega slovenskega ljudskega jezika). V letu 1965 je pod psevdonimom Niko Darle izdal pesniško zbirko Tiho-žitja, leta 1962 je bil med ustanovitelji Odra mladje, od leta 1968 do leta 1970 je bil predsednik Krščanske kulturne zveze. Leta 1990 je za svoja prizadevanja na kulturnem, jezikoslovnem in leposlovnem področju prejel Tischlerjevo nagrado. Ob jubileju iskreno čestitamo in želimo zdravja in mnogo lepih trenutkov in izkušenj v zasebnem življenju.

Marija Gruškovnjak – 70 let

27. oktobra je prelistala jubilejno stran v življenjski knjigi sodelavka Krščanske kulturne zveze Marija Gruškovnjak. Kot mlado dekle je spremljala svojega

strica Franceta Cigana, ko je ta snemal in zapisoval ljudske pesmi v raznih krajih Koroške in s tem pred pozabo rešil marsikateri dragulj ljudskega kulturnega izročila na Koroškem. Sama je vse življenje navdušena pevka in ljubiteljica lepega petja, pri Krščanski kulturni zvezi skrbi za obširni notni arhiv in zbira ter urejuje društveni arhiv. Je tudi podpredsednica Katoliške akcije in povezana prek sorodnikov, prijateljev in znancev s Slovenci po celem svetu. Prihaja iz Prekmurja v Sloveniji, Koroška pa ji je medtem postala druga domovina. Zna tudi prisluhniti raznim slovenskim narečjem in uživa ob pisanosti kulture in kulturnega ustvarjanja koroških Slovencev. Ob jubileju ji želimo mnogo zdravja in sreče ter zadovoljstva na nadaljnji življenjski poti.

Jožko Kovačič – 70 let

23. oktobra je praznoval okroglo obletnico Jožko Kovačič iz Zgornje vesce. Dolgoletni glasbeni pedagog na Slovenski gimnaziji je vse življenje tesno pove-

zan z glasbenim in pevskim ustvarjanjem na Koroškem. Sooblikoval je in še sooblikuje pevsko-glasbeno sceno koroških Slovencev, vodil je šolski zbor in razne ansamble na Slovenski gimnaziji, MePZ Gallus ali domači moški zbor Vaščana pojo. V zadnjih letih pa z Rožanskimi muzikanti meša nadvse zanimive glasbene cocktaile in z njimi vnaša v domačo kulturno sceno slovenske in mednarodne uspešnice in zimzelene melodije. S Krščansko kulturno zvezo ga povezuje dolgoletno sodelovanje. Bil je urednik glasbene zapuščine Franceta Cigana, ki jo je KKZ izdala v več zbirkah. Sodeloval je pri zapisu narečnih besed v zbirkah rožanskih ljudskih in Kernjakovih pesmi. Zbral in priredil je številne ljudske pesmi in s tem mnoge rešil pozabe in jih izdajal v pesmaricah za Vaščane ter otroške in mladinske zборе. V dobi 1974–1986 je bil odbornik KKZ in mnoga leta snovalec osrednjih koncertov Koroška poje. Ob življenjskem jubileju iskreno čestitamo in se zahvaljujemo za dolgoletno plodno sodelovanje ter želimo mnogo ustvarjalnega duha, obilo zdravja in sreče.

Lenart Katz – 70 let

Na političnem, kulturnem in cerkvenem področju Lenart Katz skrbi za vidno in slišano slovensko besedo. Dolga leta je bil ravnatelj ljudske šole v Žvabeku, kot odbornik EL na Suhi pa je skrbel za ustrezno politično zastopstvo Slovencev v občini. Kot pevec in ustanovni član Okteta Suha (letos so obhajali 35-letnico!) je znan prijatelj ubranega petja in slovenskih ter mednarodnih uspešnic daleč naokrog. Kot predsednik KPD Drava (od leta 1974 dalje) merodajno (so)oblikuje kulturno sceno v domači občini in prek njenih meja. Ob okroglem jubileju mu želimo še veliko energije in zdravja za kulturno delo in mnogo veselja in zadovoljstva v krogu družine in prijateljev.

Odlikovanja dežele Koroške

21. 11. 2016 je dežela Koroška počastila z vidnimi deželnimi odlikovanji osebe, ki so si na raznih področjih prizadevale za dobro dežele Koroške in njenega družbenega življenja. Za svoje življenjsko delo sta prejela **Janko Zerzer** in **Jože Kopeinig** veliki zlati častni znak dežele Koroške, **Jože Ropitz** in **Janko Malle** pa veliki častni znak dežele Koroške. Odlikovanja je podelil deželni glavar Peter Kaiser v Dvorani zrcal v Celovcu. Vsem odlikovancem ob prejemu iskreno čestitamo in želimo zdravja in zadovoljstva ter nadaljnje uspešno delovanje, vsakemu na svojem področju.

Deželne nagrade

15. 12. 2016 je Dežela Koroška počastila kulturne in znanstvene delavce na raznih področjih znanosti in družbe. Deželno kulturno nagrado za leto 2016 je prejel glasbeni etnolog **Bertej Logar** za dokumentiranje in ohranjanje slovenske ljudske pesmi na Koroškem (več o njem lahko preberete na strani 6). Mlada pesnica **Verena Gotthardt** je prejela pospeševalno nagrado za literaturo, **Daniel Wutti** pospeševalno nagrado za socialne vede, **Janez Strutz** pa pospeševalno nagrado za humanistične in socialne vede. Nagrade je v Osojah podelil deželni kulturni referent Christian Benger. Slavnostni govornik je bil Ludvik Karničar. Vsem dobitnikom iskreno čestitamo!

Zbornik ob občnem zboru

Ob svojem rednem občnem zboru, ki ga je KKZ izvedla 21. 11. 2016 v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma, je občinstvu predstavila novi zbornik, ki dokumentira delovanje osrednje

kulturne organizacije in vanjo včlanjenih društev v preteklih treh letih. Zbornik daje dober pregled kulturnega ustvarjanja koroških Slovencev in na izpoveden način prikazuje smer kulturnega razvoja slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Zbrani podatki zrcalijo prizadevnost slovenskih kulturnih društev in skupin, izpostavljajo vrhunske in jubilejne dogodke ter dajejo bralcu vpogled v kulturno ustvarjanje in težišče dela pri posameznih društvih. Zbornik (urednik: Martin Kuchling) je brezplačno na voljo pri Krščanski kulturni zvezi.

Literarna revija Rastje 10

1. decembra sta predsednik DSPA Niko Kupper in glavni urednik revije Miha Vrbinc predstavila letošnji literarni zbornik Rastje 10 v knjigarni Haček v Celovcu. Glasilo DSPA je bogat

dokument sodobnega jezikovnega ustvarjanja koroških Slovencev, saj z izbranimi področji, kot so poezija, proza, dramska besedila, eseji in druga razmišljanja, predstavlja pester spekter besednega ustvarjanja na Koroškem. Objavljena so tudi izbrana besedila natečaja Pisana Promlad, prispevki besednih ustvarjalcev koroške regije v Sloveniji in besedila v spomin Andreju Kokotu ob 80-letnici rojstva in Fabjanu Hafnerju v slovo. Zbornik, ki je del knjižnega daru SPZ, je na voljo v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu. Cena 19,80 evra.

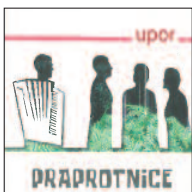
Božični oratorij

Z novo zgoščenko je skupina akzent naredila nadaljnji korak na svoji medtem že 33-letni pevski poti. Božični oratorij v sodelovanju z drugimi pevci

in glasbeniki kaže lep pregled kulturnega delovanja pod Jepo. V pesmi in besedi glasbeniki, recitatorji in pevci popeljejo skozi božični čas, saj na različne načine prideta do izraza predbožično čakanje in iskanje, ki se dopolni v skrivnostni božični noči ter v angelski gloriiji. Na zgoščenci so poleg skupine akzent zastopani tudi Mladi akzent, tercet pastirjev, kvartet duhovnikov, igralska skupina ter glasbenika Špela Filipič in Jaka Slavkov. Zgoščenska je na voljo v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu ter pri društvenikih SPD Jepa-Baško jezero. Cena 15 evrov.

Praprotnice – nova zgoščenska

Pevsko-glasbena skupina Praprotnice je izdala zgoščenko z izpovednim naslovom Upor. Tako na zgoščenci najdete pesmi upora iz vsega sveta v njihovih izvornih jezikih, ki

govorijo o izkoriščanju človeka in o njegovih upih in željah, o njegovem hrepenjenju po svobodi in pravičnosti, pa tudi o uporih in vstajih. Pesmi pripovedujejo zgodbe današnjega sveta, kjer so človekove pravice sicer zapisane z velikimi črkami, a so kljub temu pogosto teptane in zasramovane zaradi kapitalizma in lakomnosti posameznikov. Zgoščenska je na voljo v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu. Cena 15 evrov.

Slovenski dnevi 2016

Od četrta, 15. 12. 2016, do sobote, 17. 12. 2016, so v prostorih Kluba SMO v Celovcu potekali Slovenski dnevi, ki jih prireja Klub slovenskih študentk in študentov na Koroškem. Raznolik program se je začel s predstavo skupine Theater Šentjanž »Vseenost ali Goldfisch zum Mitnehmen«. Nato sta sledili uradno odprtje Slovenskih dni in odprtje razstave Mirjam F. in Dominika Krištofa, ki je bila na ogled skozi slovenske dni. Kot zaključek prvega dne je skupina Konsekrainer poskrbela z glasbo za dobro ozračje. Drugi dan se je pričel z literarnim branjem Bernharda Gitschtalerja in končal glasbeno najprej s skupino Popwal, navrh pa je Dj Enzi skrbel za glasbo še preostali večer. Zadnji dan se je pričel ritmično s plesnim tečajem, ki ga je vodil Mario Fratschko. Sledilo je branje Aljaža Pestotnika, ki je bral iz svoje nove knjige. Kot zaključek dobro obiskanih slovenskih dni je skupina Chaos Alarm iz Podjune poskrbela za prijeten zaključek.

Nov odbor KSŠŠK

7. 12. 2016 je Klub slovenskih študentk in študentov na Koroškem vabil na redni občni zbor, na katerem so odborniki podali pregled čez preteklo delovanje in po volitvah novega odbora začrtali pot v prihodnost. Novi predsednik Andi Smrtnik, ki mu stojijo ob strani podpredsednica Elena Rutar, tajnica Ana Einspieler in blagajničarka Katja Koren, je vabil navzočo mladino, da se čim bolj vključuje v delovanje društva in izpostavi bližajoče se Slovenske dneve v Celovcu, ki predstavljajo eno centralnih dejavnosti kluba v tekočem letu. V imenu KKZ je tajnica Zalka Kelih-Olip čestitala novemu odboru in se zahvalila klubu za dobro sodelovanje ter zagotovila nadaljnjo podporo mladinskim organizacijam.

Oktet Suha – 35 let

22. oktobra je Oktet Suha vabil na jubilejni koncert v muzej Herbert Liaunig na Suhi, saj so suški pevci (med katerimi je prej ko slej šest ustanovnih članov!) praznovali 35-letnico pevskega ustvarjanja, s katerim so dali pečat pevskega ustvarjanju na Koroškem v zadnjih desetletjih. Pevski repertoar, ki zajema nad 400 pesmi v trinajstih jezikih, vsebuje nešteto ljudskih in duhovnih pesmi, mednarodnih uspešnic, aranžmajev in novih skladb, ki so bile napisane za oktet. S pevske turnejami so ponesli slovensko koroško pesem na štiri celine sveta in razveselili prijatelje lepega petja. Ob jubileju čestitamo in želimo nadaljnega uspešnega pevskega ustvarjanja.

Občni zbor Krščanske kulturne zveze

Prejemniki Janežičevih priznanj

23. novembra je Krščanska kulturna zveza vabila na redni občni zbor v Tischlerjevo dvorano Slomškovega doma v Celovcu. Odbor je zbranemu občinstvu poročal o delovanju preteklega doba in zarisal načrte za prihodnje delo osrednje kulturne organizacije. Zastopniki včlanjenih društev, prijateljsko povezanih ustanov, mediji in predstavniki uradnih ter političnih ustanov so z zanimanjem spremljali poročila ter potrdili delo organizacije. Novo izvoljenemu odboru so izrekli zaupanje in čestitke ter s tem potrdili zasnovano pot KKZ. Ponovno potrjeni predsednik Janko Krištof je izrekel od-

bornikom in zastopnikom društev zahvalo za delo in pomoč v preteklosti ter predstavil težišča dela in izzive za prihodnost, s katerimi se bo soočal novi odbor. Sestava odbora se je malenkostno spremenila, saj so dva odhajajoča odbornika (podpredsednica Marija Perne in Samo Wakounig) nasledili štirje mladi: Nadja Kramer, Angelika Ogris, Andrej Reichmann in Peter Janežič.

Ob občnem zboru je Krščanska kulturna zveza počastila nekaj kulturnih delavcev za njihovo življenjsko delo. Za zaslug na kulturnem, pevskem, glasbenem in gledališkem področju so prejeli Janežičevo priznanje Lini Mihor, Lena Budin, Branka Bezeljak, Jozi Pak, Ema in Janez Hudl ter Rozka in Albert Smrečnik. Za glasbeni okvir prireditve so poskrbeli mladi glasbeniki iz Bilčovsa Lena Kolter, Lara Ogris in Simon Boštjančič ter Kvartet Donet.

Predsednik: Janko Krištof

Podpredsedniki:

Micka Opetnik
Miha Vrbinc
Zdravko Inzko

Tajnica: Zalka Kelih-Olip

Nam. tajnice: Martin Kuchling

Blagajničarka: Heidi Maurer-Santner

Nam. blagajničarke:

Monika Novak-Sabotnik

Odborniki: Lojz Kerbitz, Krista Koren Hafner, Krista Krušič, Milena Čik-Pipp, Martina Piko-Rustia, Mirjam Kušej, Peter Janežič, Andrej Reichmann, Angelika Ogris, Nadja Kramer

Preglednika računov:

Štefan Schellander
Jožko Wrolich

Posvet: Želja po dvo- ali trijezičnem izobraževanju v videmski pokrajini

V Beneški palači v Naborjetu je 4. novembra 2016 potekal posvet o večjezičnem izobraževanju v videmski pokrajini. V Kanalski dolini si že dolga leta prizadevajo, da bi bili otroci v krajevnih šolah deležni trijezičnega pouka, želje pa so še vedno neizpolnjene oziroma na tromeji še čakajo na sistemsko rešitev. Da bi spodbudili razmišljanje o trijezičnem šolstvu v Kanalski dolini (in o dvojezičnem izobraževanju v drugih delih videmske pokrajine), je Združenje don Mario Cernet v sodelovanju z Združenjem don Eugenio Blanchini in pod pokroviteljstvom občin Naborjet-Ovčja vas in Trbiž ter Medobčinske teritorialne zveze Železne in Kanalske doline privedlo poseben posvet, na katerem so v prvem delu spregovorili predstavniki krajevnih združenj Anna Wedam (Združenje don Mario Cernet), Alfredo Sandrini (Kanaltaler Kulturverein), Rudi Bartaloth (SKS Planika) in podpredsednik Deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Igor Gabrovec, starši v Kanalski dolini ter ravnatelj večstopenjskih zavodov na Trbižu in v Čenti Antonio Pasquariello in Annamaria Pertoldi. V drugem delu so o različnih vidikih večjezičnega izobraževanja spregovorili Roland Verra (ladinsko šolsko skrbništvo na Južnem Tirolskem), Luis Prader (bivši ravnatelj in član Vsedržavnega sveta za javno šolstvo na Južnem Tirolskem), Martina Piko-Rustia (za Krščansko kulturno zvezo in za Iniciativo »Slovenščina v družini«), predstavnik staršev otrok, ki obiskujejo tečaje slovenščine v Vidmu, Igor Jelen, bivša ravnateljica dvojezične šole v Špetru, Živa Gruden in šolski nadzornik za slovenščino na Koroškem Miha Vrbinc.

Koroški kulturni dnevi na Primorskem

Mladi glasbeniki iz Bilčovsa, Njegovo obličje

Od 15. do 29. oktobra 2016 so potekali 17. Koroški kulturni dnevi na Primorskem. V sodelovanju s Slovensko prosveto v Trstu, Zvezo slovenske katoliške prosvete v Gorici in Slovenskim kulturnim središčem Planika v Kanalski dolini je Krščanska kulturna zveza pripravila pester spored za vsakoletno kulturno izmenjavo med Primorsko in Koroško. Na devetih prireditvah so koroški kulturni ustvarjalci, Slovenska glasbena šola in zastopniki političnih in kulturnih ustanov/društev pripravili pester spored kulturnega utripa slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Srečanje glasbenih šol je prav tako pritegnilo pozornost primorskih rojakov kot Srečanje pod lipami

ali srečanje odbornikov v Trstu. Z lutkovno predstavo Vila Malina je skupina Lutke Suha gostovala v Trstu in Gorici, mladinski zbor JAMzi pa je sodeloval na srečanju mladinskih zborov v Trstu, v Štandrežu je gostovala gledališka skupina KPD Planina iz Sel, v Trstu je Janko Krištof ob spremljavi mladih glasbenikov predstavil recital Njegovo obličje in KKZ in SNI Urban Jarnik sta predstavila novejšo publikacije zadnjih dveh let v slovenskem knjižnem središču v Trstu. Kulturni dnevi so znova pokazali bogato in raznoliko bero kulturnega ustvarjanja, ki daje Koroški po svoje izpoveden pečat.

Luka Debevec Mayer v Tinjah

13. novembra sta Krščanska kultura na zveza in Katoliški dom prosvete Sodalitas v Tinjah vabila na poseben koncert v kapelo tinjskega doma. Znani vrhunski basbaritonist iz Argentine Luka Debevec Mayer je ob spremljavi pianista Diega Licciardija pripravil izvrsten koncert duhovnih in sakralnih pesmi. Zvrstile so se pesmi od baroka do sodobnih skladateljev v raznih jezikih in različnih stilnih zvrsteh. Pevec je s svojim mogočnim glasom enkrat do zadnjega zapolnil sakralni prostor, drugič spet z vso milino znal pričarati ozračje popolne skrivnosti duhovne literature in predanosti njej.

Jubileji društev: Trikrat 110

V soboto, 22. 10. 2016, je SPD Dobrač na Brnci vabilo v gostilno Pranger v Zmotičah na praznovanje 110-letnice društva, ki so jo oblikovali Mladinska gledališka skupina društva z odlomkom igre Pravi junak, Jaka Slavkov na prečni flauti, Kvartet Dobje, Ensemble BORG Hermagor in Kvintet Smrtnik. Predsednik društva Marjan Gallob je izpostavil pomen kulturnega delovanja na jezikovni meji dvojezičnega ozemlja in se zahvalil mladim kulturnim ustvarjalcem v društvu. V imenu KKZ je čestitke izrekla tajnica Zalka Kelih-Olip, ki je podčrtala pomen kulturnega ustvarjanja za Brnco in okolico.

SPD Srce v Dobrli vasi je 25. 10. 2016 vabilo na tradicionalno prireditev Dober večer, sosed, ki je bila tokrat v znamenju 110-letnice ustanovitve društva. Oblikovali so jo domače pevske skupine ter zbori iz soseščine društva. Čestitke so prinesli zbori iz okolice, s katerimi je društvo prijateljsko povezano, KKZ in cerkveni ter občinski zastopniki tržne občine Dobrila vas. Slavnostni govornik je bil predsednik društva Štefan Kramer, ki je v svojem govoru postavil lok od samih začetkov društva do aktualnega kulturnega ustvarjanja v kraju.

KPD Šmihel je 16. 12. 2016 ob svoji 110-letnici vabilo na prireditev, ki sta jo oblikovala Maja Osojnik z bendom in avtor Andrej Rozman Roza. Tako sta bila beseda in pesem v središču društvene obletnice in predsednica Micka Opetnik je poudarila zven slovenske besede v (kulturni) pokrajini Šmihela in okolice oz. Koroške. V imenu KKZ je odbornica Monika Novak-Sabotnik čestitala društvu za raznovrstno in spodbudno kulturno ustvarjanje ter poudarila vizionarnost in barvitost kulturnega utripa v Šmihelu.

MePZ PD Sele na Cecilijanki 2016

20. novembra je Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici vabila v Kulturni center Lojze Bratuž na tradicionalno pevsko revijo, ki že leta povezuje tudi Primorsko s Koroško, saj je vsako leto gost na reviji zbor iz Koroške, obratno pa so na koncertu Koroška poje, ki ga organizira KKZ vsako vigred v Domu glasbe v Celovcu, redni gostje zbori in pevske skupine iz Primorske. Na Cecilijanki, ki je bila posvečena 110-letnici smrti Simo-

na Gregorčiča, je iz Koroške sodeloval MePZ PD Sele pod vodstvom Romana Verdela. V okviru koncerta je letos bila prvič podeljena nagrada Cecilijanke, ki jo je za svoje življenjsko delo prejel zborovodja MePZ Hrast-Doberdob, Hilarij Lavrenčič. Med drugim je nastopala tudi dekleška skupina Bodeča neža (vodi Mateja Černic), ki bo že 12. marca 2017 gost na koncertu Koroška poje v Celovcu.

Multimedijski projekt Iskrica 2016

ISKRICA*posneto*abgedreht, mladinski filmski projekt pod vodstvom Miha Dolinška, je bil letos predstavljen 6. 12. 2016, v največji koroški kinodvorani, v Cine-Cityju v Celovcu. Mladi so ob sodelovanju in pomoči filmskih strokovnjakov ustvarili 18 kratkih filmov, ki so predstavili najrazličnejše žanre – od komedije do grozljivke – in so navdušili zbrano občinstvo. Spet smo na osnovi kratkih filmov lahko zaznali utrip tega, kar mladino zaposluje in zapolnjuje, s čim se soočajo v vsakdanu in kako se na to odzivajo. S filmskim ustvarjanjem je odprta sodobna in celovita možnost za kreativno izražanje, saj se vsak film

začne s pisanjem zgodbe, se nadaljuje z učenjem vlog in igralskim izražanjem pred kamero, zaključni pa se z izbiranjem, izločanjem in povezovanjem scen in utrinkov v dokončno filmsko enoto. Torej kar nekaj postopkov, pri katerih so potrebne kreativnost, domišljija, ustvarjalnost in tehnična spretnost. Miha Dolinšku je na izreden način uspelo navdušiti mladino in ji pokazati možnosti filma ter zmogljivost in kreativnost njih samih. Krščanska kulturna zveza, ki namenja delu z in za mladino glavni del svoje pozornosti, iz prepričanja podpira tudi to vrsto kulturnega in umetniškega ustvarjanja.

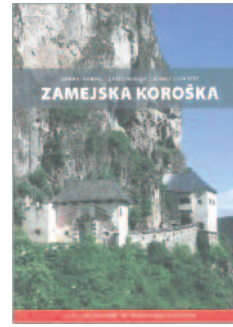
Engelbert Logar prejel kulturno nagrado dežele Koroške

V Osojah so 15. decembra 2016 dr. Engelbertu Logarju podelili letošnjo kulturno nagrado dežele Koroške za zasluge na področju ljudske kulture. Engelbert Logar je prejel nagrado za življenjsko delo na področju etnomuzikologije, posebej še za zasluge za ohranjanje slovenske ljudske pesmi na Koroškem in Štajerskem. Po zaključenem študiju glasbe in zgodovine se je leta 1986 zaposlil na Inštitutu za etnomuzikologijo na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnost v

Gradcu. 40 let je organist v domači cerkvi in vodi cerkveni zbor, vodi (in vodil je) številne zборе in pevske skupine, je avtor številnih publikacij (knjig, člankov, ...), avtor zbirke Vsaka vas ima svoj glas, urednik zbirke Pesmi in glasba z južne Koroške, vodil je tudi številne produkcije glasbenih kaset in zgoščenk. Obiskuje družine, pevce in pevke in zapiše njihove pesmi in druge spomine, ureja glasbeni arhiv ljudske pesmi na Koroškem, zbira slovenske rokopisne pesmarice, poučuje na univerzi in v šoli, predava doma in po svetu, kmetuje na svoji domačiji – vse to daje slutiti, da dela »noč in dan«. Bera njegovega dela polni knjižne police, na spletni strani www.pesmi.at pa je na svetovnem spletu objavil bogato zbirko slovenskega pesemskega izročila iz različnih obdobij in krajev. Za svoje delo je med drugim prejel Janežičevo priznanje, državno nagrado – Walter Deutsch Staatspreis, Štrekljevo nagrado in srebrno plaketo JSKD. Dežela Koroška mu je letos podelila še najvišje koroško priznanje.

Zamejska Koroška – Vodnik po Koroški

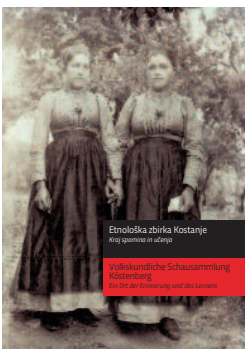

Andrej Bandelj, Jože Mihelič, Jernej Zupančič so avtorji novega vodnika z naslovom »Zamejska Koroška«. V vodniku je predstavljenih devet ekskurzij s severozahodnega dela slovenskega

zamejskega prostora. Razvrščene so v obratni smeri urinega kazalca. Šest območij obiska (Ziljska dolina, Beljak z okoliškimi jezeri, Karavanke in Rož, Celovec in Gosposvetsko polje, južna pobočja Svinške planine in Velikovoško čezdravje, Podjuna) v sodobnosti še lahko obravnavamo kot narodnostno mešana območja, dve območji (Labotska dolina, zgodovinski kraji severne Koroške) sta zaradi germanizacije ta status izgubili, območje pogorja Nockberge pa je že dolgo onstran severnega roba slovenskega narodnostnega ozemlja. Vodnik sta izdala Založba ZRC SAZU in Ljubljansko geografsko društvo.

Informacije: zalozba@zrc-sazu.si

Katalog muzejske zbirke na Kostanjah – ob 20-letnici prvih pobud za ureditev muzeja

Točno pred dvajsetimi leti, decembra 1996, so se na Kostanjah mudili Nužej Tolmajer, dr. Marija Makarovič in dr. Vito Hazler. Ogleдали so si Drabosnjakov dom ter s takratnim

predsednikom Hanzijem Dragaschnigom zapisali prve smernice obnove Drabosnjakovega doma. Takrat nihče ni mogel slutiti, kako dolga, zanimiva in tudi uspešna bo ta pot. Društveniki na Kostanjah so k sodelovanju povabili KKZ, SPZ in inštitut Urban Jarnik. KKZ je pridobila za sodelovanje Ministrstvo za kulturo RS, ki je finančno omogočilo obnovo Drabosnjakovega doma in postavitev muzejske zbirke, projekt sta podprla tudi občina Vrba in avstrijsko ministrstvo za kulturo. Slavnostno odprtje muzeja je bilo septembra leta 2002. Takrat so nosilci projekta izdali vodnik po zbirki v slovenskem in nemškem jeziku, v njem so dokumentirani tudi kostanjški narečni izrazi za posamezne razstavljenе predmete.

Avtorici razstave sta mag. Polona Sketelj in mag. Uši Sereinig. Razdeljena je v tri vsebinske sklope: v prvem delu, na gumnu, so predstavljene poglavitne dejavnosti kmečkega gospodarstva, v prostoru nad gumnom so na ogled predmeti domačih obrtnih dejavnosti in gozdarstva, v zadnjem prostoru pa so predmeti, povezani z delom in življenjem v hiši.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev leta 2002 ni bilo mogoče izdati načrtovanega kataloga. Sodelavci pri projektu nedokončane obveznosti niso pozabili. V letu 2016 je bil pripravljen katalog z naslovom Etnološka zbirka Kostanje – Kraj spomina in učenja / Volkskundliche Schausammlung Köstenberg – Ein Ort der Erinnerung und des Lernens, ki ga je uredil vodja projekta obnove Drabosnjakovega doma in ureditve muzeja dr. Vito Hazler. Katalog so izdali Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik in Krščanska kulturna zveza v Celovcu.

Muzej na Kostanjah vabi šolske razrede, izletniške skupine, turiste, družine, univerzitetne profesorje in študente in najmlajše. Za šole in otroške skupine društvo ponuja vodstva na teme: Od

setve do žetve, Od zrna do kruha, Delo v gozdu, Podeželska obrt. Pot do muzeja je označena z dvojezičnimi kažipotmi.

Informacije:

Ernst Dragaschnig
Tel. 0043 664 2131841

Razstava o dr. Juliju Felaherju

V razstavišču Koroške osrednje knjižnice na Ravnah so 15. decembra 2016 odprli domoznansko razstavo, ki predstavlja zapuščino dr. Julija Felaherja (1895–1969), sodnika, pravnika in neutrudljivega borca za pravice koroških Slovencev, ki jo hranijo v zbirkah v knjižnici na Ravnah.

Razstava bo na ogled do 30. 1. 2017.

Informacije:

Simona Šuler Pandev
E-pošta: simona.suler-pandev@rav.sik.si
Tel.: +386(0)2 870 54 32 ali
+386(0)2 870 54 21

Mednarodni lutkovni festival CIKL CAKL v znamenju mehke revolucije

S kritičnimi vsebinami je letošnji Mednarodni lutkovni festival CIKL CAKL, ki je potekal od 19. do 23. oktobra v Šmihelu, dal na pot dosti v premislek. Velika zahvala in čestitke veljajo glavnemu organizatorju KPD Šmihel: člani društva so tudi letos poskrbeli za odličen program in s pomočjo KKZ tudi za brezhiben potek.

Izraelski lutkar Ariel Doron je s svojimi *Plastičnimi heroji* na petkovi večerni predstavi obravnaval absurde realnosti vojne. S pomočjo otroških igrač je nakazal domnevne sovražnike in nesmiselnost, zaradi katere se vojaki podajajo v smrt, ter osamljenost svojcev umrlih.

Pomemben prispevek o sodobnem lutkarstvu je uspel Sabini Zwitter-Grilc v dokumentarcu *Lutkarstvo upora*, v katerem je spremljala svetovno znane lutkovne ikone, posebej še Nestroyevega nagrajenca Nikolausa Habjana iz Grad-

ca in Matija Solceta iz Slovenije. Prvi se je v predstavi *F. Zawrel – erbbiologisch und sozial minderwertig* posvetil zločinom nacističnega zdravnika evtanazije Heinricha Grossa. Solce pa s humornominimalističnim stilom opozarja na nenakopravnost celotnega sistema, v katerem živimo. Vmes je Zwitter-Grilc vpletla tudi delovanje koroško-slovenskih skupin in kot primer izpostavila Lutke mladje (KDZ) in Lutke Suha (KPD Drava), ki so se v več projektih posvetili politično aktualnim temam.

Festival, ki je privabil več ko 2500 obiskovalcev v Šmihel, je seveda nudil tudi atraktiven otroški program: pri odprtju so se predstavili otroci tretjih razredov ljudske šole Šmihel s tremi kratkimi prizori v režiji Natalije Herlec, za konec pa je gledalce očaral še čarodej Oswaldo v *Kukuryuku Show* (Ola Muchin iz Poljske). V četrtek in petek dopoldne so sle-

dile šolske predstave (Lutkovno gledališče FRU FRU iz Ljubljane in Figurantentheater NAMLOS iz Južne Tirolske), ki so jih gledali otroci iz šestnajstih šol in vrtcev. Sobotni dan je bil v znamenju družin; pričel se je z *Zvočno kuhno Petra Kusa* (SLO), nadaljeval s *Kamišibajem*, japonsko umetnostjo pripovedovanja v izvedbi Jerce Cvetko, Jureta Engelsbergerja, Igorja Cvetka in Jelenke Sitar (SLO). Popoldan se je končal s sveže improvizirano predstavo Matija Solceta po motivih pravljice o kužku Dašenka češkega avtorja Karela Čapeka. Vmes so otroci izdelovali lutke in inštrumente pod mentorstvom Petra Kusa.

Zaključek festivala je bila tradicionalna premiera domačinov – skupina Sami močni so predstavili svojo najnovejšo produkcijo, interaktivno kriminalko *Solski izlet*.

Sami močni, KPD Šmihel

Ariel Doron

Po premieri filma *Lutkarstvo upora*

Šeherezadin opomin: ne pozabimo prisluhnti

Tisoč in ena noč v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega, ki je na povabilo KKZ 8. decembra gostovalo v Celovcu, je bila scensko, kostumsko in dramsko zadržana, in čeprav prepletena z izvirno glasbo, simbol minimalistične elegance.

Glasbeni deli predstave, čeprav ne tako pogosti, kot smo jih sicer vajeni iz drugih muzikalov, so podkrepili večno veljavne modrosti iz zgodb in jim dali sodobne in poznane oblike. Tako Šeherezada v svoji pesmi poje *Lahko je v mirnih časih biti moder / in gobezdati, ko usoda mirno spi, / a ko udarijo pesti življenja trdo / se vse dosti manj pompozno zdi*. Zgodba o grbavem pritlikavcu nas opominja, da sobivanje kultur in verže na vekomaj obstaja med nami. *Spusti Juda, nastavlil bom svoj vrat. / Čeprav nevernik je, vseeno je moj brat!* Rap o Ali Babi pa se začneja z vrsticami *Kako naj vam starinsko pravljico povem, da bo umljiva mobilni ljudem?* Ne nazad-

nje se pravljici sezam, do roba napolnjen z zakladi, ki jih je pokradla legendarna razbojniška tolpa, spremeni v bančni trezor.

V originalni zbirki se venec pripovedk konča s tem, da Šeherezadi uspe omiliti srce vladarja in končati krvav zločin, ki je zahteval nešteto življenj. Končni prizor aktualne verzije, naslanjajoč se na

krhke čolne bežečih beguncev, pa od gledalcev terjaja razmislek: Kakšno vlogo naj v tej zgodbi igramo mi? Naj ostanemo neomajno stanoviti v svojih principih in stališčih, obtožujoči in trdnosrčni kot Šahrijar? Ali naj postanemo kot Šeherezada, za katero šteje vsako življenje enako kot drugo?

Poleg neposredne vsebine je interpretacija beograjske režiserke Ivane Djilas in igralske ekipe MGL v zgodbo vpletla še drug razmislek: Današnji razburkani svet je prepojen z instantnimi vizualnimi impulzi, s kratkimi poantami, kričečimi in predvsem z negativno nastrojenimi novicami. Ko se vzlic hitrega tehničnega razvoja medijev, pametnih telefonov in aplikacij vrtimo v stalnem vrvežu tisočih enodnevni informacij in stimulacij, se istočasno vse bolj oddaljujemo od sposobnosti poslušanja. V tej predstavi pa sta bila v ospredju izvirna elementa skoraj že pozabljenega pripovedništva: jezik in glasba.

MGL, 1001 noč

Štirinajst premier domačih skupin od septembra do decembra

Od začetka letošnje gledališke in lutkovne sezone pa do konca leta je bilo na Koroškem skupno štirinajst premier. Devet od teh skupin se je na premiero začelo pripravljati na delavnici v Ankaranu. Naslednje leto nas čaka še najmanj ena premiera – Sen kresne noči, ki nastaja v koprodukciji skupin ŠTKGRA iz Šmihela in Še.EN.tjanž teatr, preden bo sezono zaokrožil gledališki in lutkovni festival TRIBUNA, ki bo potekal od 2. do 4. marca v Pliberku.

16.9.: Gusarski zaklad (Bernarda Gašperčič); **Otroška gledališka skupina Šentlipš**, SPD Trta; režija: Bernarda Gašperčič; mentorstvo: Roswitha Stern, Maria Ladinig

17.9.: Film: Pogled nazaj – bilo je nekoč in zdaj je več, 10-letnica Mladinske gledališke skupine ŠCHOK, SPD Trta, Žitara vas; režija: Miha Dolinšek & Branka Bezeljak

8. 10.: Vseenost ali Goldfisch zum Mitnehmen (Alenka Hain), **Teater Šentjanž**; režija: Alenka Hain; mentorstvo: Martin Moschitz

15.10.: Zrcalo življenja (Nataša Herlec und in otroci skupine); **Lutkovna skupina DANICA**, Šentprimož; režija: Nataša Herlec; mentorstvo: Rozi Kummer-Pasterk

23.10.: Šolski izlet – interaktivna kriminalka (Irena Rajh Kunaver in otroci skupine), **Sami močni**, KPD Šmihel; režija: Irena Rajh Kunaver; mentorstvo: Kristina Trap-Jernej

20.11.: Knjiga o džungli (Rudyard Kipling), **Lutke SRCE**, Dobrla vas; režija: Matevž Gregorič; mentorstvo: Gitti Neuwersch, Daniela Krabath

26.11.: Zdravnik po sili (J. B. Molière), **Mlajša gledališka skupina KPD Planina**, Sele; režija: Michael Krištof-Kranzelbinder; mentorstvo: Milena Olip

2.12.: Le kdo še verjame v pravljice? (Laura Kovač), **Mlajša mladinska gledališka skupina BILKA**, Bilčovs; režija: Aleksander Tolmaier; mentorstvo: Jana Hedenik in Kristina Mischkulnig

16.12.: Lov na čarovnice (Arthur Miller), **Starejša mladinska gledališka skupina BILKA**, Bilčovs; režija: Michael Krištof-Kranzelbinder; mentorstvo: Marija Hedenik

26.12.: Na odprtem morju (Sławomir Mrożek), **Starejša gledališka skupina KPD Planina**, Sele; režija: Niko Kranjc; mentorstvo: Martin Dovjak

Naslednje skupine so pripravile svoje predstave doma in vabile na premiere:

15.9.: Živauska farma (po motivih Georgea Orwella), **Lutke mladje**, KDZ Celovec; režija: Matija Solce; mentorstvo: Sabina Zwitter-Grilc

25.9.: Pravi junak (Saša Hudnik), **Mladinska gledališka skupina SPD Dobrač**; režija: Saša Hudnik; mentorstvo: Brigitta Mikl

28.10.: DA TAJFL s tremi zlatimi lasmi / mit den drei goldenen Haaren (J. & W. Grimm, F. K. Wächter), **teatr Zora**, SPD Rož; režija: Marjan Štikar; asistentka: Alina Zeichen

19.11.: Izgubljeni lešnik (Metka Freljih), **Otroška gledališka skupina Zarčki**, SPD Zarja; režija: Nika Brgant; mentorstvo: Marija Ošina

Otroška gledališka skupina Šentlipš

Lutkovna skupina Danica

Lutke Srce

Mlada gledališka skupina Sele

Starejša mladinska gledališka skupina BILKA

termini:

- ▶ **petek, 23. 12. 2016, 18.00**
 Božični koncert
 Nastopajo: Dekliški tercet Trta,
 Glasbena šola Original Rutar
 Harmonika, MGV Petzen-Loibach,
 Otroški zbor Trtinosa, Tercet
 Lepena, Ženski zbor Trta
 Farna cerkev Šentlipš
- ▶ **ponedeljek, 26. 12. 2016, 15.00**
 Na odprtem morju – 3. predstava
 Gledališkega abonmaja Sele
 Gledališka skupina KPD Planina
- ▶ **ponedeljek, 26. 12. 2016, 20.00**
 Športni ples DSG Sele na štefanovo
 Igra: Ansambel Rosa
 Sele, farni dom
 Prireditelj: DSG Sele
- ▶ **sreda, 28. 12. 2016, 19.00**
 Koncert
 Nastopata: Bernarda Fink in Valen-
 tina Inzko-Fink
 Celovec, evangeličanska cerkev v
 pristanu Lent
- ▶ **četrtek, 29. 12. 2016, 19.30**
 Obiski – gledališki abonma
 Pogled dlje
 Gostuje: Slovensko stalno
 gledališče Trst
 Režija: Vinko Möderndorfer
 Šentjanž v Rožu, Center k&k
- ▶ **26. 12. 2016 – 2. 1. 2017**
 Taizejsko potovanje v Rigo
 Prireditelj: Katoliška mladina
- ▶ **petek, 6. 1. 2017, 14.30**
 Novoletni koncert
 Kulturni dom Danica
 Prireditelj: SPD Danica
- ▶ **sobota, 7. 1. 2017, 20.00**
 Slovenski ples
 Casineum Vrba
 Prireditelj: SPZ
- ▶ **sobota, 7. 1. 2017, 18.00**
 Božični oratorij
 Farna cerkev Šmihel nad Pliberkom
 Prireditelj: SKD Jepa-Baško jezero
- ▶ **četrtek, 12. 1. 2017**
 Zaključno tekmovanje govorniške-
 ga natečaja
 Višja šola za gospodarske poklice
 Št. Peter
 Prireditelj: KKZ, NSKS, Višja šola
- ▶ **sobota, 14. 1. 2017, 20.00**
 41. Radiški ples
 igra: ansambel Saša Avsenika
 Radiše, Kulturni dom
 Prireditelj: SPD Radiše
- ▶ **sobota, 14. 1. 2017, 20.00**
 Podjurski ples
 Globasnica, gostilna Hudl (Štekl)
 Prireditelj: SKD Globasnica
- ▶ **petek, 20. 1. 2017, 19.00**
 Podelitev Tischlerjeve nagrade
 Celovec, Tischlerjeva dvorana
 Prireditelj: KKZ, NSKS
- ▶ **petek, 20. 1. 2017, 19.30**
 Kabaret Ich kann auch anders
 Nastopa: Christian Hölbling
 Šentjakob v Rožu, Farovž
 Prireditelj: SPD Rož
- ▶ **sobota, 21. 1. 2017, 13.30**
 Don Boskov praznik
 Šentprimož, farni dom
 Prireditelj: Katoliška mladina
- ▶ **sobota, 21. 1. 2017, 19.00**
 Kmečki ples
 Pliberk, Kulturni dom
 Prireditelj: Skupnost južnokoroških
 kmetov
- ▶ **nedelja, 22. 1. 2017, 14.30**
 Koncert Zima se še ni izpela
 Šentjakob v Rožu, Farovž
 Prireditelj: SPD Rož
- ▶ **sreda, 25. 1. 2017, 19.30**
 Zavednonezavedno –
 Gledališki abonma Pogled dlje
 gostuje: Mini Teater Ljubljana
 Šentjanž v Rožu, Center k&k
- ▶ **sobota, 28. 1. 2017, 9.00**
 Seminar za vodenje otroških in
 mladinskih zborov
 Težišče: liturgične pesmi
 Tinje, dom Sodalitas
 Prireditelj: KKZ
- ▶ **sobota, 28. 1. 2017, 19.30**
 Maturantski ples SLOG
 Vrba, Casineum
- ▶ **nedelja, 29. 1. 2017**
 Mladinska maša !Emanuel&TI/DU!
 Kazaze
 Prireditelj: Katoliška mladina
- ▶ **nedelja, 29. 1. 2017**
 Srečanje harmonikarjev
 Gostilna Podobnik v Beli pri
 Železni Kapli
 Prireditelj: AK Obir
- ▶ **nedelja, 29. 1. 2017, 14.30**
 Slovenski kulturni praznik –
 Kultura – vez med rodovi in rojaki
 Tinje, dom Sodalitas
 Prireditelja: Dom Sodalitas, PD Lipa

četrtek, 9. 2. 2017

Slovenski kulturni praznik

Celovec
 Prireditelji: KKZ / SPZ / Generalni
 konzulat / DSPA

nedelja, 12. 3. 2017, 14.30

*Koroška
poje*

Prireditelj: KKZ

Dom glasbe Celovec

nedelja, 19. 3. 2017, 14.30

Koroška in Primorska pojeta

Kulturni center Trbiž
 Prireditelji: KKZ / ZPZP /
 SKS Planika

Srečanje mladinskih zborov

23. 4. 2017, 14.30

7. 5. 2017, 14.30

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA
 Viktringer Ring 26/III 9020 Celovec
 Tel. (0043) (0)463/51 62 43, faks 50 23 79
 e-mail: office@kkz.at, spleti: www.kkz.at

Zalka Kelih-Olip -11 kelih@kkz.at
 Martin Kuchling -12 kuchling@kkz.at
 Mateja Kert -13 mateja.kert@kkz.at
 Sabina Anderwald -21 anderwald@kkz.at

Prispevki: Martin Kuchling, Mateja Kert, Martina Piko-Rustia, Simon Rustia
 Slike: Nedelja, Novice, KKZ, MGL, SPD Danica, SPD Srce, KPD Planina, Opetnik, Reichmann